

BRUNA

Periodic al ASOCIAȚIEI CRESCĂTORILOR DE TAURINE "BRUNA-SCHWYZ" - MARAMUREȘ - FJACT

AN XXV | Nr. 47 | octombrie-decembrie 2019 | I.S.S.N. - 1582-747X

47

MOTTO „Să ne iubim țara așa cum este și să ne luptăm ca să devină așa cum trebuie”

1959

2019

PENTRU NOI ESTE...

MAJESTUOS...!

„Arhitectura voastră, frumoasele voastre gospodării, biodiversitatea, mozaicul de locuitori, diversitatea comunităților și tradițiilor, în Transilvania și România, toate acestea, împreună, sunt o comoară, comoara voastră către lume. Brandul dumneavoastră ca țară este legat de valorile și tradițiile autentice, de gustul produselor alimentare, de biodiversitatea unică și de peisaje și, de asemenea, de capacitatea de inovare. Acestea vă fac speciali, de aceea mă întorc întotdeauna în România și de aceea o parte din sufletul meu este întotdeauna aici”.

Prințul Charles

**ANUL RASEI
„BRUNA DE MARAMUREȘ”**

Așa cum am anunțat încă din luna Ianuarie, anul acesta marcăm aniversarea a 60 de ani de la recunoașterea rasei „Bruna de Maramureș” ca populație de taurine de sine stătătoare.

Vom celebra în continuare acest eveniment prin o serie de manifestări, după programul stabilit de Comitetul de organizare, care va fi anunțat la timpul potrivit.

1991 2019

28
ani**BRUNA**Apărută la
12 decembrie 1995.

Prima revistă editată de către o Asociație a crescătorilor de taurine din România

redacția

Colectivul redacțional:

Prof. Vasile Maciuc
Conf. Daniel Simeanu
Ing. Veronica Găină
Ing. Vinicius Pop
Ing. Ioan Mihalca
Ing. Ioan Godja
Dr. Florica Predescu
Dr. Gabriel Predescu
Ing. Ștefan Pop
Ing. Dorel Codrea

Fondator:**Ing. Dorel Codrea**Dactilografiere:
Oros Anuța

Periodic editat de:
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE „Bruna-Schwyz” Maramureș
435500 Sighetu Marmăției, str. Popa Lupu nr. 62
Tel./fax: 0262-314522, Mobil: 0723-260831
e-mail: act.bruna@yahoo.com

TEHNOREDACTAT și TIPĂRIT LA ASKA GRAFIKA s.r.l. Sighetu Marmăției
str. Gh. Doja nr. 69, tel./fax: 0262-312915, e-mail: office@askagrafika.ro

AVEM CUVÂNTUL?

De câți (b)ani speranță?

De 60 de ani, „Bruna de Maramureș” speră într-o minune, aceea de a deveni ea însăși. Așa a părut a fi la începuturi, prin 1959, când a devenit o populație de luat în seamă, de sine stătătoare.

Au urmat ani cu de toate, mai buni sau cu mai puțin bune. „Bruna de Maramureș” a atins culmi, de număr și calitate. Prin anii ‘80 reprezenta aproape o treime din cornutele mari ale țării, iar recordista rasei - Iza – SCDB-ului Sighet depășea 11.000 de litri de lapte, gras și cu proteină din belșug.

Apoi, au venit anii ‘90, cu bunele și relele lor. Și „Bruna de Maramureș” le-a simțit, mai ales pe cele din urmă. Au fost ani în care i s-a pierdut urma, dar și turma. În veselia generală, când ocupația principală era, de multe ori, demolarea, mulți „amici” s-au „ocupat” și de soarta ei, efortându-se să-i acorde un titlu: „Metis”: în acte sau fapte.

Suntem aproape de un prag. Acum, de cel aniversar. Al 60-lea. Poate fi vârsta maturității depline. La fel cum sunt și mulți dintre cei care-i poartă de grijă: truditarii, cu brațul ori cu mintea, - cu suflet mare, deopotrivă. Dar poate fi și al înțelepciunii. De care am avea nevoie pentru a ne reda „Bruna”. De Maramureș.

La unii, ținând palmele întinse li se văd anii, iar la alții banii. Dar, peste toate se zărește speranța, în zare. De câți (b)ani, oare?

„Bruna”

Cine „ne privește” pe noi?

„Viața satului ne privește pe toți”. Da, dar noi de ce nu o putem privi pe ea? De ce suntem puși să alegem între minte și suflet?

Este la fel ca-n vremuri apuse când, sub diferite pre-texte, sedințele, cu sau fara „tematică”, se țineau exact la orele pe care, după o săptămână de zbucium fizic, trebuia să le oferim spiritului. De prea mult timp, pentru a putea urmări cea mai importantă emisiune TVR dedicată satului românesc și problemelor lui (deloc puține), noi țărani suntem puși în situația de a fi cu ochii la televizor și cu sufletul la cele sfinte.

Domnilor, trebuie înțeles: credința este parte din fibra neamului românesc. Iar țăranul este talpa lui. Cineva spunea că veșnicia s-a născut la sat. Este vorba (și) de cea spirituală. Atunci, hai să-l lăsăm să-și hrănească și sufletul.

Îi cunoaștem pe cei care se zbat la „Viața Satului” să ofere informații corecte, „la cald”, cu trimitere spre răscolitorii gleei. Dar ce facem dacă o mare parte dintre aceștia nu le pot auzi? Nu-i păcat de atîta risipă?

Suntem mulți, nu uitați că viața satului ne privește pe toți. Cu sau fără ghilimele. Dar, sigur, cu semnul exclamării!

„Bruna”

Sensuri...europene !

„Avem multe ferme mici în România care au nevoie de atenția noastră.”

Este declarația fostului comisar european pentru Agricultură, Phil Hogan, după vizita făcută în România:

„România are cel mai mare număr de fermieri din întreaga Uniune Europeană. Avem multe ferme mici aici care au nevoie de atenția noastră. Dar, deși sunt 3 milioane de fermieri în România, mai puțin de un milion cer subvenții de la Comisie. Ceilalți consideră că sunt așa de mici, că nu pot să ceară împrumuturi.

Trebuie să lucrăm în această direcție pentru a ne asigura că tot mai multe dintre fermele mici să fie implicate, nu doar în producerea de hrană pentru ele, ci în producerea de hrană pentru români și să ajute la menținerea vitalității și a condițiilor de trai cât mai bune din zonele rurale.”

„Am remarcat o agricultură care vrea să promoveze produse de calitate, un interes față de menționarea zonei geografice la multe produse.

Văd o abordare foarte constructivă a organizațiilor de fermieri și a ministerului de resort.

„Ați fost foarte puternici suporteri ai politicilor tradiționale de coeziune și Politica Agricolă Comună. Acest suport nu este uitat și cu siguranță se va ține cont, în special, când discutăm bugetul pentru următoarea perioadă de timp. Ținem cont că actuala politică de dezvoltare rurală a avut succes mare.”

Notă: Susținerea fermelor mici și mijlocii este parte și din strategia noului comisar.

*Eco...logica***NOI NORME CE REGLEMENTEAZĂ
PRODUCȚIA ECOLOGICĂ***Acestea vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2021*

Noul regulament privind producția ecologică era necesar în contextul în care multe dintre normele actuale sunt vechi de peste 20 ani și trebuie actualizate pentru a reflecta schimbările din acest sector, considerat unul dintre cele mai dinamice din agricultura Uniunii Europene (UE). Potrivit datelor Comisiei Europene, suprafața de teren utilizată în agricultura ecologică crește cu aproximativ 400.000 ha pe an, iar piața produselor ecologice din UE valorează aproximativ 27 miliarde euro, cu cca. 125% mai mult decât acum zece ani.

O singură regulă pentru toți!

Principala modificare este introducerea unui set unic de norme pentru producția ecologică la nivelul întregii UE. Aceleași norme vor fi aplicate tuturor producătorilor ecologici și tuturor produselor ecologice.

Se va ține, totuși, cont de anumite excepții justificate, admise și în prezent, precum înlocuirea temporară a unui ingredient ecologic cu unul neecologic, în cazurile în care stocurile sunt limitate. Astfel de excepții vor fi permise, însă vor fi limitate în timp, evaluate periodic și, dacă este necesar, aplicate tuturor producătorilor, asigurându-le, astfel, un tratament echitabil.

Același set unic de norme va fi aplicat și fermierilor din afara UE care își exportă produsele ecologice pe piața comunitară.

Produse prelucrate: Minim 95% din ingredientele agricole trebuie să fie ecologice

Noile norme vor include o serie de noi produse, precum sarea, pluta și uleiurile esențiale și vor permite adăugarea, în viitor, și a altor produse ecologice, pentru a ține cont de cererile consumatorilor. De asemenea, vor

fi deschise noi piețe pentru semințe și material săditor ecologic.

Noul regulament privind producția ecologică va fi aplicat produselor agricole vii și neprelucrate, inclusiv semințelor și altor materiale săditoare, precum și produselor agricole prelucrate utilizate ca produse alimentare și ca hrană pentru animale.

Produsele prelucrate pot fi etichetate ca ecologice numai dacă cel puțin 95% din ingredientele de origine agricolă sunt ecologice!

Certificare în grup și controale mai rare

Conform noului regulament, micii fermieri vor putea opta pentru certificarea în grup, ceea ce le va reduce costurile de certificare și le va facilita aderarea la sistemul ecologic.

În prezent, procedura standard prevede controale anuale, la nivelul statelor UE. Noile norme vor permite controale mai rare pentru producătorii ecologici consacrați. Mai exact, în cazul producătorilor la care nu sunt depistate nereguli după trei ani consecutivi de controale, autoritățile naționale pot decide ca aceștia să fie controlați numai o dată la doi ani.

Noile norme de producție ecologică nu schimbă faptul că producătorii certificați nu pot utiliza substanțe neautorizate, precum pesticidele, în culturile lor. Acestea stabilesc, însă, măsuri de precauție pe care operatorii trebuie să le ia pentru a reduce riscul de „contaminare” accidentală cu pesticidele utilizate în culturile convenționale din apropierea celor ecologice. Responsabile pentru controlul acestor măsuri vor fi autoritățile naționale.

FARMACIA VETERINARA**S.C. LAURENVAN S.R.L.**

Str. Gheorghe Șincai, nr. 53,
Sighetu Marmăției, Maramureș

Tel.: 0262-315909, 0744-615099, 0741-547664

Tulburări care pot apărea la vițeii nou născuți

În cazul vițelilor nou-născuți este necesar ca, după naștere, să se acorde o atenție deosebită sistemelor respirator, circulator și digestiv. După cum se știe, imediat după parturiție nou-născutul trece printr-o accentuată „criză de acomodare”, care poate avea repercusiuni asupra dezvoltării sale ulterioare sau chiar asupra existenței sale.

Datorită crizei de acomodare, în perioada neo-natală pot să apară o serie de tulburări cu localizare la aparatul respirator, circulator, digestiv, precum și la cordonul ombilical.

- Una dintre tulburările respiratorii ale nou-născutului este asfixia, care se manifestă fie prin întârzierea, fie prin absența primei respirații.

În funcție de cauzele care produc, asfixia nou-născutului poate fi intrauterină sau extrauterină.

Asfixia intrauterină se produce cu puțin timp înainte de expulzarea fătului și se datorează unor tulburări circulatorii la nivelul placentei, ruperii premature a cordonului ombilical, desfacerii timpurii a angrenajului placentar, în timp de asfixia extrauterină este determinată de blocarea căilor cu lichide fatale și mucozități, odată cu primele încercări de inspirație, după fătare.

Simptomele pe baza cărora se stabilește diagnosticul sunt diferite în funcție de tipul asfixiei:

- În asfixia intrauterină, datorită acumulării de dioxid de carbon, crește excitabilitatea nervului vag și ca urmare nou-născutul se zvârcolește, elimină cantități mari de meconiu, prezintă bradicardie și aritmie.

- La începutul asfixiei extrauterine, nou-născutul prezintă apnee de scurtă durată (nu respiră), dar

bătăile cardiace sunt normale și reflexele prezente. Prin blocarea căilor respiratorii se pot produce o stare avansată de hipoxie și o suprasaturare cu dioxid de carbon. Se constată lipsa respirației, tahicardie, cianoza mucoaselor, după care apare starea avansată de anorexie, abolirea reflexelor și moartea nou-născutului.

Tratamentul trebuie aplicat cât mai rapid și constă în cazul asfixiei intrauterine în extragerea fătului, în cazul celei extrauterine prin suspendarea nou-născutului de membrele posterioare, pentru a se produce scurgerea lichidelor fetale din căile respiratorii. Se face bușumarea cu un șomoioag de paie (pentru activarea circulației periferice), se excită mucoasa nazală cu un pai sau cu o pană (pentru a provoca strănutul și deblocarea căilor respiratorii) și, la nevoie se apelează la respirație artificială, prin compresiuni pe cutia toracică exercitate prin îndoirea și presarea membrelor anterioare ale nou-născutului, concomitent cu tracțiuni asupra limbii.

Vacile urmează... anumite obiceiuri

Într-o Conferință despre nutriție, desfășurată la Universitatea Cornell – SUA, s-au prezentat următoarele: în decursul unei zile, într-o fermă, vacile dedică 3 până la 5 ore hrănirii, timp de 10 până la 12 ore stau culcate, 7-9 ore rumegă, iar circa 1-2 ore își petrec la muls. Dacă respectă aceste perioade, ele pot fi animale sănătoase și productive. Una dintre provocări este aceea că vacile nu au întotdeauna posibilitatea de a-și maximiza capacitatea de a exprima toate aceste comportamente diferite.

Unul dintre momentele în care vacile sunt cel

mai expuse riscului de a nu respecta programul ideal este cel imediat fătării, atunci când animalele trebuie să-și schimbe dramatic comportamentul pentru a intra în lactație. După fătare, vacile își petrec 4 până la 5 ore pe zi hrănindu-se, pentru a dubla ingestia de furaj și a acoperi cerințele de lactație, comparativ cu perioada anterioară, a repausului mamar. De asemenea, aceste animale petrec mult mai multe ore în picioare și la muls, în defavoarea timpului alocat odihnei și rumegării.

EVENIMENT! Conferința Europeană

Timp de 2 zile, în Austria, a avut loc Conferința Europeană pe probleme de creștere și ameliorare a rasei Brună.

În prezența a cca 200 de delegați din țările membre ale Federației Europene, au avut loc dezbateri pe problemele cele mai importante ale creșterii taurinelor în general, ale rasei Brună, în special. Un loc prioritar l-au ocupat prezentările axate pe împlinirea a 10 ani de la aplicarea selecției genomice, metodă revoluționară în ameliorarea animalelor.

Au fost trecute în revistă preocupările și realizările din domeniu, atât la nivel european cât și mondial, accentuându-se perspectivele rasei Brună în structura efectivelor de taurine din lume, având ca fundament performanțele notabile la lapte și carne ale acesteia.

Lucrările Conferinței au fost sugestiv ilustrate de show-ul cu unele din cele mai bune exemplare de rasă Brună din Austria, între care s-au evidențiat cele cu peste 10.000 Kg lapte pe lactație, cu 3,6-3,8 % proteină și 4,2-4,5 % grăsime.

Prezent la Conferință, în calitate de membru în Comitetul director al Federației Europene, ing Dorrel Codrea a folosit și această ocazie pentru întărirea relațiilor de colaborare tehnică cu reprezentanții organizațiilor din țările membre, prin proiecte comune între acestea și Asociația Crescătorilor de Taurine „Bruna-Schwyz” – Maramureș, membră cu drepturi depline încă din anul 2002.

Florentin Năsui

Apel: Facem apel la toți factorii decizionali de la nivel superior ca, prin demersuri comune, să găsim soluții pentru a repune rasa „Bruna de Maramureș” la locul pe care-l merită. Până mai este timp!

STATISTICI OFICIALE U.E.

Fermele din Uniunea Europeană (U.E.) au produs, în anul 2016, o cantitate totală de aproximativ 163 milioane de tone de lapte de vacă, de la 23,5 milioane de vaci de lapte. Productivitatea medie în UE a fost de 6.930 kg lapte/cap de vacă.

În România, a fost produsă o cantitate de 3,9 milioane de tone de lapte, de la 1,2 milioane de vaci, cu o producție medie de 3.300 kg/cap de vacă, mai puțin de jumătate din medie UE. Comparativ, Austria a produs o cantitate de 3,6 milioane de tone de lapte de la 540.000 de vaci, cu o productivitate medie de 6.720 kg/cap, iar Irlanda, care are 1,3 milioane de vaci de lapte, cu doar 100.000 mai mult decât România, a produs 6,85 milioane tone de lapte, aproape dublu decât noi. La producția de lapte de vacă în UE,

în 2016, pe primul loc au fost Germania, cu aproape 32,7 milioane tone de lapte, de la peste 4,2 milioane vaci (7.750 kg/cap), Franța - 25,2 milioane tone lapte, de la 3,6 milioane vaci (6.950 kg/cap), Marea Britanie - 14,9 milioane tone, de la 1,9 milioane vaci (7.870 kg/cap), Olanda - 14 milioane tone, de la 1,8 milioane vaci (7.800 kg/cap), Polonia - 13,2 milioane tone, de la 2,1 milioane vaci (6.200 kg/cap) și Italia - 11,9 milioane tone, de la 2 milioane vaci (5.770 kg/cap).

La productivitate, s-a detașat Danemarca, cu o medie de 9.620 kg lapte/cap de vacă. Danezii au mai puțin de jumătate din numărul de vaci de lapte pe care le are România (565.000 capete), dar productivitatea acestora este de aproape trei ori mai mare.

Apar probleme de SĂNĂTATE A VACILOR în trecerea DE LA PĂȘUNAT la STABULAȚIE?

Această schimbare poate avea efecte directe asupra sănătății bovinelor.

Iată unele din problemele apărute în sezonul rece și care afectează direct starea de sănătate a bovinelor.

Viroze respiratorii

. Acestea afectează în special tineretul taurin cu imunitatea scăzută mai ales în sezonul rece. Pentru răceala vacilor se recomandă BOVIPAS și tratamentele specifice afecțiunilor respiratorii respective – antibiotic+antiinflamator.

Pododermatite

Apar cu precădere în perioada de stabulație. Se recomandă curățarea ongloanelor și copitelor asociate cu băile cu formol.

Cetoza (acetonemia)

Este o afecțiune metabolică, determinând scăderea producției de lapte. Aceasta apare la începutul lactației, urmare a cantităților prea mari de furaje suculente în rație și a cantitatilor mici de fibroase.

Alcaloza ruminală

Apare ca rezultat al dezechilibrului rației furajere, când aceasta conține prea multă cretă furajeră sau fână de oase. Acestea se depun în rumen, având ca rezultat mișcări intestinale puternice manifestându-se prin așa-numita ” febră a laptelui”, vizând vacile cu producție mare de lapte mai ales după lactația a treia.

Acidoza sau diareea spumoasă

Este un rezultat al dezechilibrului rației furajere manifestată prin scădere în greutate și stare generală proastă. Se recomandă administrarea de STOP

PLUS de 2-3 ori pe zi timp de 3 zile, sau bicarbonat de sodiu 100g /cap/zi și calciu furajer. Preventiv se pot vaccina cu 2-4 săptămâni înainte de fătare cu vaccinul lactovac, cu protecție și asupra vițelilor.

Tricofitia

Este afecțiunea dermatologică ce afectează zonele sensibile: abdomen, bot, urechi. Se recomandă vaccinarea cu Tricoben imediat după fătare, 4 ml/adult și 2 ml/vițel, cu repetare la 7, maxim 14 zile.

Specialiștii mai recomandă pentru tranziția de la pășune la stabulație a vacilor efectuarea dehelmintizării, adică a tratamentelor împotriva viermilor intestinali, pulmonari, hepatici, renali, sangvini. Deparazitările sunt de preferat să fie efectuate cu 7 zile înainte de intrarea în adăposturi pentru a se preveni infectarea acestuia în urma eliminărilor. Se administrează la vacile lactante produsul Eprizero cu timp de așteptare 0.

Despre carne

Există două tipuri de carne de vită în România: una de import, care vine congelată din Argentina, Brazilia, Noua Zeelandă și alta produsă în România, la o scară mai redusă. Diferențele sunt semnificative. Diferența dintre carnea proaspătă și carnea congelată este evidentă. Carnea congelată își pierde din calitățile fizico-chimice și organoleptice, pe care le are o carne proaspătă de vită.

„Consumul în România se ridică la 7 kg/locuitor, conform raportărilor de la procesatori și abatoare. Probabil că, dacă adăugăm tăierile din gospodării, consumul urcă la 10 kg. La nivel mondial, consumul mediu de carne de vită este 12 kg/locuitor. Prin urmare, în România este o nevoie reală de creștere a

vitelor de carne. Romania asigura 42% din necesarul de carne de bovine și ovine pentru Orientul Mijlociu înainte de 1990. Marile ferme nu mai există. Ideea trebuie mutată în gospodăria privată”.

Carnea de vită este ca un produs farmaceutic, folosit de țările cu tehnologie avansată de extracție a principiilor nutritive din mușchii de vită pentru conținutul cel mai ridicat de fier (după moluște), creatinina și alte enzime capabile să suplinească anumite enzime umane și să asigure o creștere armonioasă și o bună stare de sănătate. Majoritatea substanțelor anabolice, care nu sunt considerate droguri pentru sportivi, se extrag din carnea de vită.

PREMIERĂ ÎN ROMÂNIA, PENTRU RASA BRUNĂ

Urmare a strădaniilor comune, cu concursul unor mari specialiști în domeniu și cu sprijinul ANZ, am reușit să facem primii pași pentru testarea genomică la rasa Brună în România. Astfel, s-au identificat primii doi taurăși de la care s-au recoltat probele pentru laboratorul de specialitate. Aceștia aparțin unor unități cunoscute, respective SCDCB Arad și SCDA Secuieni, Neamț, urmând ca după confirmarea rezultatelor să fie introduși în unitatea Semtest pentru continuarea testării și recoltarea msc.

Sperăm și, totodată, facem apel ca, prin strategiile de dezvoltare a zootehniei, să continue sprijinul financiar acordat crescătorilor, astfel încât aceștia să fie parte și în continuare la concretizarea etapelor de lucru stabilite în Programul de ameliorare a rasei, elaborat de către Asociația noastră.

Regiuni...

Grebănul

Delimitare: anterior de gât, posterior de spinare și lateral de spete.

Grebănul este format dintr-o creastă mediană și două planuri laterale. Indiferent de tipul morfo-productiv al taurinelor, grebănul trebuie să fie lung, larg și bine îmbrăcat în musculatură, având marginea superioară la același nivel cu gâtul, spinarea și șalele.

Rasele de lapte au „grebănul simplu” și potrivit de larg. Dezvoltarea insuficientă a musculaturii regionale determină apariția defectului „grebăn ascuțit” („grebăn în acoperiș”) caracterizat printr-o osatură mediană proeminentă și planurile laterale unite într-un unghi ascuțit.

Rasele de carne prezintă un grebăn larg și bine îmbrăcat în musculatură. Uneori la aceste rase se poate întâlni „grebănul dublu” ca urmare a unei foarte bune dezvoltări a musculaturii regionale care proemină de o parte și de alta peste apofizele spinoase ale vertebrelor dorsale.

Rasele mixte au grebănul lung, larg și musculos, simplu și la același nivel cu spinarea și șalele.

Rasele primitive au grebănul puternic, musculos și potrivit de larg. Frecvent această regiune proemină deasupra liniei superioare a trunchiului și poartă denumirea de „grebăn înalt”.

Acest tip de grebăn este considerat defect la toate celelalte tipuri morfo-productive de taurine.

Datorită condițiilor deficitare de creștere, furajare și exploatare, regiunea grebănului poate devia de la forma și dimensiunile specifice cu implicații negative asupra rezistenței organice și a longevității productive a animalelor.

Principalele defecte întâlnite la grebăn sunt următoarele: grebănul simplu despicat, grebănul dublu despicat, grebănul fals ascuțit și grebănul înfundat.

- *Grebănul simplu despicat* apare ca efect al reducerii tonicității musculare ce fixează spetele pe fețele laterale ale cutiei toracice. În acest caz cartilajele suprascapulare ale spetelor proemină peste nivelul liniei superioare a grebănului, iar între ele apare un șanț longitudinal.

Stabulația prelungită, exploatarea intensivă pentru producția de lapte și vârsta înaintată sunt factori favorizanți pentru acest defect. Este considerat foarte grav la tineret și mai puțin grav la animale bătrâne.

- *Grebănul dublu despicat* constituie o agravare a defectului anterior. Ca prezentare, spetele se îndepărtează mult de trunchi și proemină evident deasupra liniei superioare a trunchiului, delimitând de o parte și de alta a acestuia două depresiuni liniare ca două despicături, de o parte și de alta a apofizelor spinoase a vertebrelor dorsale.

- *Grebănul fals ascuțit* este cel mai grav defect întâlnit la nivelul acestei regiuni corporale. În acest caz, spetele proemină atât de mult deasupra apofizelor spinoase dorsale încât cartilagiile suprascapulare se unesc deasupra grebănului dând impresia unui grebăn ascuțit. Acest defect se poate recunoaște prin observarea cu ochiul liber și prin palparea (nu se simt apofizele spinoase dorsale).

- *Grebănul înfundat* apare mai rar la taurine. În acest caz linia superioară a grebănului se află sub linia superioară a trunchiului.

Animalele cu astfel de defecte se elimină de la reproducție.

În sfârșit!

PACTUL PENTRU BIODIVERSITATE

Consiliul Mondial de Afaceri pentru Dezvoltare Durabilă (WBCSD) împreună cu douăsprezece companii care activează la nivel global, inclusiv în domeniul lactatelor, au lansat o nouă inițiativă pentru protejarea și restabilirea biodiversității.

După zeci de ani de investiții de către guverne și industrie, concentrate pe eficiență și productivitate pentru a răspunde nevoilor unei populații mondiale în creștere, *sistemul agricol globalizat și extrem de specializat afectează pierderea diversității în ferme, pierderea diversității ingredientelor în diete și degradarea ecosistemelor.*

Un raport recent al FAO a constatat că, din cele 6.000 de specii de plante cultivate pentru alimente, doar nouă reprezintă 66% din producția totală a cul-

turilor.

Biodiversitatea agricolă a fost și continuă să fie modelată de activitățile și practicile umane de-a lungul generațiilor, fermierii jucând un rol cheie în calitate de custodieni și manageri ai biodiversității agricole. Întreprinderile recunosc progresiv cât de profund depind de biodiversitatea planetei pentru a furniza resursele utilizate în sectoarele alimentare, textile și îngrijire personală.

Iar consumatorii știu acum că fiecare achiziție pe care o fac este o șansă de a vota modalități mai durabile de producere a alimentelor și a altor bunuri: caută un nou contract social cu natura care să pună biodiversitatea în centrul sistemelor economice și sociale.

Depozitarea temporară a gunoiului de grajd în câmp

În unele cazuri, este necesară depozitarea temporară pe câmp, din motive de transport sau de capacități limitate de depozitare în gospodăria proprie, însă numai după verificarea faptului că nu există un risc de poluare a cursurilor de apă sau drenurilor din câmp, respectând următoarele cerințe referitoare la gunoiul de grajd:

- gunoiul de grajd se va depozita numai pe terenul pe care va fi împrăștiat;
- cantitatea depozitată nu poate depăși cantitatea totală de gunoi de grajd care ar trebui aplicată pe întreaga suprafață a terenului, calculată pe baza standardelor privind cantitățile maxime de îngrășămintă cu azot ce pot fi aplicate pe teren;
- gunoiul de grajd nu poate fi depozitat în grămezi temporare mai mult de un an de zile, fiind depozitat în fiecare an în locații diferite;
- Depozitele temporare de gunoi de grajd se vor amplasa:
 - la cel puțin 20 m de cursurile de apă, drenuri deschise;
 - la cel puțin 50 m față de foraje hidrogeologice, puțuri sau izvoare;
 - la cel puțin 250 m de orice foraj sau fântână utilizată pentru furnizarea publică de apă potabilă.
 - se recomandă ca la baza depozitului temporar de gunoi de grajd să fie amplasată o folie impermeabilă peste care să fie pus un pat de paie sau alte materii

organice, în mod deosebit în cazul în care gunoiul de grajd prezintă un grad ridicat de umiditate.

- de asemenea, se recomandă ca laturile depozitului (îndeosebi cele situate în josul pantei) să fie înconjurate de un strat de paie.
- este interzisă realizarea grămezilor temporare de gunoi pe terenuri inundabile.
- **Atenție!** Depozitarea în câmp a gunoiului de grajd și a compostului trebuie evitată pe cât posibil, deoarece sporește riscul de pierdere a nutrienților prin scurgere la suprafață, infiltrare și volatilizare, diminuându-se astfel calitățile de fertilitate și sporind riscul de poluare.
- **DE REȚINUT!** Depozitarea și procesarea gunoiului de grajd din fermele cu un număr de animale de până la 100 de Unități Vită Mare (UVM) se poate face pe platforme individuale sau în platforme comunale (colective), **la cel puțin 50 de metri distanță față de locuințe!**

Luați măsuri..... Submăsura 6.5**COMASAREA TERENURILOR AGRICOLE!**

Submăsura 6.5 Schema pentru micii fermieri, din PNDR 2017, are ca scop comasarea terenurilor agricole și reducerea gradului de fragmentare a exploatațiilor agricole din România.

BENEFICIARIII SUBVENȚIEI!

Beneficiarii acestei submăsuri sunt micii fermieri ale căror exploatații agricole îndeplinesc condițiile din cadrul Schemei simplificate pentru micii fermieri din Pilonul I și au aplicat cel puțin un an această schemă.

Solicitanții (persoane fizice/ reprezentanți legali) eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această submăsură trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- să fie persoane fizice sau juridice române;
- să acționeze în nume propriu;
- să aibă vârsta de cel puțin 18 ani împliniți la data depunerii Cererii de Finanțare;
- să fi aplicat cel puțin un an Schema simplificată pentru micii fermieri din Pilonul I;
- să dețină integral în proprietate exploatarea (cel puțin terenurile sau terenurile și animalele care au făcut obiectul sprijinului în cadrul Schemei simplificate pentru micii fermieri din Pilonul I) ce urmează a fi transferată/ care a fost transferată;
- să se angajeze să transfere definitiv / să fi transferat definitiv către alt fermier întreaga sa exploatare (cel puțin terenurile sau terenurile și animalele care au făcut obiectul sprijinului în cadrul Schemei simp-

lificate pentru micii fermieri din Pilonul I) și drepturile de plată corespunzătoare;

- să nu creeze condiții pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, cu modificările și completările ulterioare, în orice etapă de derulare a proiectului.

Nu sunt eligibili solicitanții:

- care nu au avut înregistrată la APIA exploatarea care face obiectul transferului;
- a căror exploatare care face obiectul transferului este integral zootehnică;
- care au proiecte în derulare prin Programul FEADR în sectorul agricol;
- care au sancțiuni multianuale în cadrul schemei derulate de APIA.

Baza experimentală pentru Bovine - Sigheț oferă:

- tăurași pentru reproducție de rasa „Brună de Maramureș”, de diferite vârste, cu ascendență valoroasă;
- consultanță agricolă;
- transfer tehnologic cu privire la ameliorarea genetică, reproducția la taurine, nutriție, tehnologii de creștere și exploatare a taurinelor, cultura pajiștilor și a plantelor furajere.

Baza experimentală pentru Bovine - Sigheț

Str. Bogdan Vodă 244, Sighețu Marmăției, Maramureș – România;

Tel - 40-262-311914; Fax - 40-262-311914;

e-mail: scdb_sigheț@yahoo.com

Cum se împart subvențiile pentru fermierii din România!

Valoare sprijin (toate plățile directe)	Anul financiar 2017			
	Beneficiari		Plăți în euro	
		% din total		% din total
< 0 euro	190	0,02 %	-103.000	0,0 %
≥ 0 și < 500 euro	491.250	58,17 %	145.350.000	8,6 %
≥ 500 și < 1.250 euro	221.090	26,18 %	165.703.000	9,8 %
≥ 1.250 și < 2.000 euro	48.400	5,69 %	75.468.000	4,5 %
≥ 2.000 și < 5.000 euro	42.400	5,02 %	129.824.000	7,7 %
≥ 5.000 și < 10.000 euro	18.720	2,22 %	132.252.000	7,8 %
≥ 10.000 și < 20.000 euro	10.590	1,25 %	149.796.000	8,9 %
≥ 20.000 și < 50.000 euro	7.500	0,89 %	231.789.000	13,7 %
≥ 50.000 și < 100.000 euro	2.660	0,32 %	184.714.000	10,9 %
≥ 100.000 și < 150.000 euro	930	0,11 %	112.952.000	6,7 %
≥ 150.000 și < 200.000 euro	410	0,05 %	69.771.000	4,1 %
≥ 200.000 și < 250.000 euro	260	0,03 %	56.666.000	3,4 %
≥ 250.000 și < 300.000 euro	140	0,02 %	38.546.000	2,3 %
≥ 300.000 și < 500.000 euro	200	0,02 %	74.668.000	4,4 %
≥ 500.000 euro	120	0,01 %	122.942.000	7,3 %

*Sursa: Comisia Europeană, DG AGRI.

Mai mult de jumătate dintre agricultorii din România care au beneficiat de plăți directe de la APIA pentru anul 2017 au încasat sume sub 500 de euro. Mai exact, **491.250** de agricultori, reprezentând aproape 60% din numărul total al celor care au primit subvenții agricole, au încasat, în total, suma de **145,35** milioane de euro, adică 8,6% din totalul plăților directe efectuate de APIA fermierilor români pentru anul 2017.

La polul opus în ceea ce privește sumele încasate de beneficiarii plăților directe, doar **120** de fermieri au primit subvenții peste 500.000 de euro, însă suma totală încasată de aceștia reprezintă 7,3% din banii plătiți de APIA pentru 2017.

CÂȚI FERMIERI AU ÎNCASAT PLĂȚI DIRECTE PESTE 100.000 EURO!

Pentru anul financiar 2017, **2.060** de fermieridin țara noastră (0,24% din numărul de total de beneficiari ai subvențiilor agricole) au încasat de la APIA plăți directe ce depășesc 100.000 de euro, pragul propus de Comisia Europeană pentru plafonarea subvențiilor după 2020. Sumele plătite acestora totalizează însă aproape jumătate de miliard de euro (**475.545** milioane euro) și reprezintă 28,2% din totalul plăților directe acordate.

TOTAL BENEFICIARI PLĂȚI DIRECTE
Campania 2017: **844.480**

TOTAL PLĂȚI DIRECTE Campania 2017:
1.690.338.000 euro

DISTRIBUȚIA AJUTOARELOR DIRECTE CĂTRE FERMIERII DIN ROMÂNIA

Raportul Eurostat mai relevă că din aproape 3 miliarde de euro plătiți fermierilor români în 2018, cea mai mare parte (**59,2%**) au fost plăți directe, respectiv **1,77** miliarde euro, 39,6% (**1,18** miliarde euro) au fost plăți pentru dezvoltare rurală și doar **1,2%** (**35,96** milioane euro) din suma totală au reprezentat plăți pentru măsuri de piață. Comparativ, la nivelul UE 28, 70,9 din totalul cheltuielilor realizate prin Politica Agricolă Comună (PAC) au fost plăți directe, 24,5% din bani s-au dus spre dezvoltare rurală și 4,6% pentru măsuri de piață.

94,5% FERME DE SUBZISTENȚĂ ȘI SEMI-SUBZISTENȚĂ

De subliniat că **91,8%** din exploatațile agricole înregistrate în România în 2016 aveau sub 5 ha și doar **12.310** ferme (0,4% din total) exploatau peste 100 ha. Mai exact, în țara noastră existau **3.140.770** de exploatații agricole sub 5 ha.

În funcție de dimensiunea economică, aveam:

- **3.236.060** exploatații (**94,5% din total**) de subzistență și de semisubzistență (sub 8.000 euro SO, conform Legii 285/2015 privind clasificarea fermelor și exploatațiilor agricole).

- **182.190** (5,3%) ferme mici și medii (între 8.000 SO și 250.000 SO)

- **3.790** (0,11%) ferme mari (peste 250.000 SO)

Dupa Eurostat

Bunăstare pentru animale

TRANSPORTUL DE ANIMALE VII

- Transportatorii sunt obligați prin lege să nu transporte animalele într-un mod care le-ar putea provoca răni sau suferințe inutile;
- Înainte de a pleca la drum se face verificarea condițiilor de microclimat oferite de mijlocul de transport, dacă sunt adecvate și asigurate pe întreaga durată a transportului;
- Transportatorii trebuie să verifice traseul și alte aspecte legate de călătorie înainte ca animalele să fie încărcate în mijlocul de transport, astfel încât, după încărcarea acestora, plecarea să se facă în cel mai scurt timp, pentru a micșora durata călătoriei;
- La temperaturi crescute, densitatea de încărcare a animalelor în mijlocul de transport va fi redusă cu cel puțin 25% din capacitatea maximă de încărcare autorizată în funcție de specie, talie, vârstă și stare fiziologică;
- În cazul în care călătoria nu începe în cel mai scurt timp de la îmbarcare, șoferii trebuie să aibă planuri de urgență pentru a îngriji animalele, în funcție de necesități;
- Pentru călătorii de peste 8 ore, sistemele de ventilație din vehicul trebuie să fie capabile să mențină tempera-

tura de confort termic în compartimentul animalelor. Pentru limitarea stresului prin încălzire, șoferii mijloacelor de transport destinate transportului de animale vii trebuie să optimizeze ventilația, să mențină vehiculul în mișcare, iar în cazul în care staționează, vehiculul trebuie să fie poziționat astfel încât curenții de aer să vină transversal pe vehicul pentru a asigura ventilația animalelor, să circule în perioada mai răcoroasă din zi, să reducă densitatea animalelor transportate.

Semne bune?

Sectorul românesc al laptelui se clasează pe locul II, la livrările de lapte-materie primă către procesatori. în cadrul Uniunii Europene. Iată cum arată clasamentul european al celor care au înregistrat valori pozitive la 30 iunie 2019, față de 30 iunie 2018, la capitolul livrărilor către procesare:

- 1-Irlanda: +10 %
- 2-România: +4,2 %
- 3-UK: 2,8 %
- 4-Estonia: +2,7 %
- 5-Polonia: +2,3 %
- 6-Belgia: +1,8 %
- 7-Danemarca: +1 %

Sa fie vorba si despre o scădere a importurilor de lapte-materie primă? Totuși, toate datele indicând o creștere a consumului de lapte și lactate.

Să mai menționăm că la 30 iunie 2019, media europeană a prețului la lapte, la poarta fermei, a fost de 33,5 eurocenți, iar prețul mediu al laptelui la poarta fermelor românești a fost de 28,3 eurocenți, adică, exact cât acela de anul trecut.

„Longe-viva!”

Cea mai longevivă vacă din lume - a trăit aproape 49 de ani, iar al doilea pentru cei 39 de viței fătați de-a lungul vieții sale, acesta fiind cel mai mare număr de descendenți pe care i-a avut vreo vacă.

Big Bertha s-a născut în Irlanda, pe 17 martie 1945. Vaca a trăit cea mai mare parte a vieții sale

în sud-vestul Irlandei și a murit pe 31 decembrie 1993, cu trei luni înainte să împlinească 49 de ani. Big Bertha a fost împaiată și se află într-o fermă din localitatea Beaufort, Ținutul Kerry.

La data la care Big Bertha a murit, **proprietarul său avea în fermă mai multe fiice ale acesteia. Cea mai bătrână dintre fiice avea 35 de ani.**

Să cugetăm... să cugetăm... să cugetăm...!

„Baza proprietății funciare este ferma de familie”.
Așa scrie în Constituție. În cea a Poloniei.

Cuget, deci exist

- Există două lucruri care te fac diferit: 1- să rămâi demn când nu ai nimic; 2- să fii om când ai totul.
- Marea taină a vieții nu constă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăiești.
- Nu vei ajunge niciodată la destinație dacă te oprești să arunci cu pietre în fiecare cîine care latră la tine.
- Nu te vorbesc de rău cei mai buni ca tine, ci aceia care ar vrea să fie ca tine dar nu pot.
- Dacă nu poți uimi lumea cu inteligența ta, măcar nu o zăpăci cu timpeliile tale.
- Fă-te prieten cu Dumnezeu și vei avea un prieten pe viață.
- Cu cît este mai goală căruța, cu atît este mai mare zgomotul pe care îl face.
- Cînd ții împreună un cîine și o gîscă, nu se deșteaptă gîsca ci se prosteste cîinele.
- Cînd se termină grăunțele din siloz, dispar și rozătoarele.
- Nu da prea mare importanță unui bou pentru că va ajunge să se creadă taur.
- Dumnezeu întotdeauna îți întinde mîna atunci cînd lumea îți întoarce spatele.
- Te poți împodobi cu penele altuia, dar nu vei putea zbura cu ele. Păsările știu asta, oamenii, nu.
- La ce folosește înțelepciunea, cînd tronează prostia.

FĂRĂMĂ DE SUFLET

Cînd furtuna este prea puternică și nu mai poți vedea nimic în față, privește în sufletul tău. Acolo vei găsi curcubeul și puterea de a merge mai departe.

INTERNĂȚIONAL

TOP MODEL

**Această vacă este
din S.U.A.
Este Campioană
supremă la
Expoziția
Mondială (World
Diary Show)**

Principii privind FURAJAREA VACILOR ÎN GESTAȚIE AVANSATĂ

Pentru o alimentație rațională a vacilor în gestație avansată trebuie să se țină cont de satisfacerea cerințelor pentru funcțiile vitale, la care se adaugă necesarul pentru dezvoltarea normală a fătului, respectiv cel pentru depunerile de substanțe nutritive de rezervă. De asemenea, se va avea în vedere vârsta animalului și condiția de întreținere a acestuia.

Furajarea de pregătire a vacilor gestante este necesară, întrucât, imediat după fătare, are loc o reducere a consumului de hrană cu circa 20%, ceea ce accentuează bilanțul nutritiv negativ. Vaca elimină mai mult decât consumă, urmare a cerințelor ridicate specifice creșterii curbei de lactație.

Normele de furajare la vacile în repaus mamar și la cele gestante

În cazul vacilor în repaus mamar, normele pot fi calculate după nivelul producției medii zilnice de lapte, obținut în lactația anterioară, sau pot fi calculate prin asigurarea a 2-2,5 kg SU/100 Kcorp, 1,3 UN/100 Kcorp și 105-120 g PBD-proteină brută digestibilă/UN, la vacile cu o stare slabă de întreținere, și la cele aflate la primele două gestații. Necesarul mineral poate fi asigurat dacă la 1 kg SU ingerată de către vacile gestante se asigură: 5,4 g Ca; 3,4 g P; 2,0 g Na; 2,0 g Mg; 60 mg Zn

În hrana vacilor în gestație avansată se vor introduce furaje de calitate, ușor digestibile, cu acțiune ușor laxativă, corespunzătoare din punct de vedere organoleptic. Alimentația deficitară la această categorie generează fătări distocice, avorturi, viței debili, scăderea producției de lapte în lactația următoare și tulburări de reproductive.

Tehnica hrănirii

În furajarea din sezonul de iarnă, nutrețurile fibroase

reprezintă componenta de bază a rațiilor, recomandându-se cantități zilnice de 6-9 kg (1,5-2 kg/100Kcorp) fânuri de bună calitate, din care până la 40-50% să fie de leguminoase.

Furajele succulente se recomandă în cantități mai reduse, de 10-15 kg (2,5 kg/100 Kcorp), acestea eliminându-se din rație cu 12-14 zile înainte de fătare. Este de preferat utilizarea semifânurilor (5-8 kg/cap) și a semisilozurilor (10 kg/cap). Furajele concentrate pot fi administrate în cantități de 2-4 kg/cap, respectiv 0,4-0,6 kg/100 Kcorp, sub formă de amestecuri care conțin și partea minerală (120-150 g).

Structura rațiilor la vacile în gestație avansată, în perioada de iarnă, poate fi formată din 40-50% fibroase, 30-35% succulente și 15-30% concentrate.

Redăm un model de rație, pentru luna a VIII-a de gestație, în perioada de stabulație.

Specificare	Kg	SU kg	UN	PD g	Ca g	P g	Sare g
Fân de câmpie	4	3,4	2,64	160	18,4	10,0	-
Fân de lucernă	4	3,4	2,8	400	44	8,4	
Siloz de porumb	10	3,5	3,5	150	12,0	9,0	
Tărâțe de grâu	2	1,7	1,72	214	2,8	24	
Cretă furajeră	0,02				7,8		
Fosfat dicalcic	0,04				10,4	7,4	
Sare	0,05						50
TOTAL		12,0	10,66	924	87,2	58,4	

LEGENDĂ:

UN - Unități nutritive

PD - proteină digestibilă

Raport Calciu/Fosfor: 1,5/1

Raport proteic: 84 g PDI/ UNL; 86 g PD / UN

MORE THAN MILK
MAI MULT DECÂT LAPTE

Mapamond

GERMANIA

Germania a creat mecanisme de protecție funciară împotriva cumpărării de teren agricol de către străini și de protejare a țăranilor:

Fixarea prețului de referință pentru terenul agricol

Agențiile regionale fixează un preț de referință la nivel de Land la care se raportează prețul de vânzare în vederea eliminării acțiunii speculative.

Fixarea limitei de suprafață pentru cumpărarea terenurilor

Fiecare din cele 10 landuri ale Germaniei dispune de propria Agenție Funciară. Orice vânzare de teren agricol ce depășește o anumită suprafață trebuie autorizată de către Agenția Funciară a Landului. Limita de suprafață vândută de la care este nevoie de autorizație din partea Agenției funciare a landului este cuprinsă între 0,25 și 2 ha în funcție de land. Autoritatea ce eliberează autorizația este fie un serviciu tehnic regional fie o structură a administrației publice regionale.

Refuzarea autorizației de cumpărare a terenului agricol în Germania

Autorizația pentru a cumpăra teren agricol în Germania poate fi refuzată în următoarele situații:

– Prețul de vânzare este disproporționat față de prețul pieței depășind cu 50 % nivelul de referință federal sau cu 20 % nivelul de referință regional.

– Dacă vânzarea conduce la repartitie dezechilibrată a terenurilor atanci când cumpărătorul nu este agricultor.

– În cazul în care vânzarea duce la o distrugere a structurilor agricole prin micșorarea acestora sau prin divizarea terenurilor agricole.

– Dreptul de preemțiune al Agenției Funciare regionale nu este utilizat în cazul în care vânzarea este autorizată sau dacă suprafața vândută se situează sub limita de referință fixată de fiecare land.

– Dacă prețul este peste limita legală admisă vânzarea nu este autorizată.

Refuzurile de autorizare cele mai frecvente sunt legate de situațiile în care cumpărătorul nu este agricultor (cu statut juridic individual de agricultor).

Terenurile supuse refuzului către un terț cumpărător sunt achiziționate de către agenția funciară regională.

În plus, Germania a instituit o serie de măsuri restrictive pentru străini:

– Condiții limitative referitoare la structura juridică a solicitantului;. În Germania (în special în teritoriile fostei RFG) *majoritatea fermelor sunt familiale* astfel

că sunt evitate riscurile create de către investitori.

– Condiții limitative referitoare la nivelul minimal de pregătire agricolă;. În Germania, pregătirea minimală și experiența este parte componentă a statutului agricultorului.

– Condiții limitative referitoare la locuirea în țară pe o durată minimă anterioară;

În Germania, un rezident originar dintr-o altă țară UE sau terță ce nu poate dovedi că a locuit între 3 și 8 ani în funcție de land nu poate cumpăra teren agricol.

– Condiții referitoare la rezerva federală a Băncii Pământului;

În anumite landuri, agenția funciară intervine cu dreptul de preemțiune cu scopul stocării suprafeței în Banca Funciară Regională ca rezervă sau ca stoc de constituire de noi ferme.

Condiții limitative legate la accesul la cumpărare prin intermediul arendării

În Germania, agențiile federale au drept de preemțiune în astfel de situații.

De asemenea, **Germania a instituit și alte restricții:**

- Condiții limitative legate de lista neagră a cumpărătorilor;
- Condiții limitative legate de vânzarea terenului în intravilan;
- Condiții limitative legate de statutul juridic și fiscal al agricultorului;
- Condiții limitative legate de acțiuni speculative pentru activități agroindustriale și energetice;
- Condiții limitative legate de originea cumpărătorului;
- Condiții limitative legate de locația geostrategică a terenului;
- Condiții limitative legate de cumpărarea de teren agricol în zona montană.

„GENERATI-I...”!

Reînnoirea generațiilor ar trebui să devină o prioritate a unui nou cadru de politici în Uniunea Europeană, în condițiile în care cea mai mare pondere din totalul populației ocupate în agricultură în spațiul comunitar, o reprezintă fermierii vârstnici, de peste 65 de ani, respectiv 31%, în timp ce tinerii sub 35 de ani ocupă doar 6 procente.

Aceste date sunt prezentate în comunicarea Comisiei Europene „Viitorul alimentației și agriculturii”, adoptată de CE ca document strategic privind viitorul Politicii Agricole Comune (PAC) în perioada post-2020.

„Reînnoirea generațiilor ar trebui să devină o prioritate a unui nou cadru de politici, dar trebuie recunoscut faptul că statele membre trebuie să stimuleze reînnoirea generațiilor recurgând la competențele pe care le dețin în ceea ce privește reglementările privind terenurile, fiscalitatea, dreptul succesoral sau amenajarea teritoriului. În acest context, Comisia Europeană a publicat recent orientări despre modul de protejare a terenurilor agricole. Având în vedere acest lucru, este necesar să se sporească coerența dintre măsurile UE și cele naționale”.

PAC ar trebui să ofere statelor membre flexibilitatea de a-și elabora scheme adaptate care să reflecte nevoile specifice ale tinerilor lor fermieri. „Planurile strategice privind PAC ar putea include sprijin pentru dezvoltarea de competențe, cunoștințe, inovare, dezvoltarea de afaceri și sprijin pentru investiții”.

Se consideră că organizațiile de producători pot juca un rol important în acest context, iar pentru a crește oportunitățile de învățare în străinătate pentru tinerii care trăiesc în zone rurale, ar trebui consolidate posibilitățile de schimburi Erasmus pentru tinerii fermieri.

„Demararea unei activități agricole implică un risc ridicat, cerințe mari de capital și un venit nesigur. PAC ar trebui să contribuie la reducerea acestui risc în primii ani după începerea unei activități agricole, punând la dispoziție un sistem aplicabil peste tot în UE de sprijin pentru instalare, prin care să se acorde ajutorul necesar într-un mod mai simplu și mai bine orientat. Acest lucru poate fi realizat printr-o plată complementară simplificată pentru nou-veniți (adaptată pentru fiecare stat membru în funcție de nevoile sale specifice) și/sau prin consolidarea ori extinderea plăților forfetare actuale”.

De asemenea, accesul la instrumente financiare destinate să sprijine investițiile în ferme și fondul de rulant ar trebui adaptat mai bine la nevoile de investiții și profilurile de risc mai ridicate ale nou-veniților.

Responsabilități...

Autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor pe a căror rază administrativ-teritorială intervine decesul animalelor sunt responsabile de:

a) realizarea registrelor de evidență care cuprind informații referitoare la data, ora, proprietarul, categoriile și cantitățile de deșeuri de origine animală preluate de unitatea/unitățile de neutralizare de pe raza fiecărei unități administrativ-teritoriale unde a intervenit decesul animalelor;

b) informarea de îndată a consiliului județean cu privire la decesul animalelor;

c) organizarea îngropării animalelor al căror deces a intervenit pe raza unităților administrativ-teritoriale stabi-

lite ca fiind izolate. Această activitate se face numai după obținerea autorizării sanitar-veterinare și a autorităților competente privind protecția mediului de la nivelul județului respectiv și numai în locuri special amenajate.

Mare atenție! Dacă nu anunțați medicul veterinar de liberă practică căruia îi sunteți arondați sau autoritățile administrației publice locale pe a cărei rază administrativ-teritorială are loc decesul animalelor, în termen de maximum 24 de ore, riscați o amendă de la 100 lei la 200 lei.

Mai mult, dacă abandonați sau depozitați deșeurile de origine animală în alte locuri decât cele organizate și autorizate în acest scop, riscați o amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei.

AVEȚI CONDIȚII...?

Condiția de reproducție este caracteristică vacilor și taurilor de reproducție, la care toate funcțiile organismului se desfășoară normal.

La tauri, condiția de reproducție se caracterizează prin vioiciune, agilitate, suplețe, apetit sexual bun și potență reproductivă accentuată, stare de întreținere bună. Aceasta se realizează prin alimentație corespunzătoare, mișcare activă zilnică și folosirea rațională la reproducție.

La vaci, condiția de reproducție se caracterizează prin stare de întreținere bună, vioiciune, apetit bun cu desfășurarea normală a funcției de reproducție (călduri, ovulație, fecundare, dezvoltarea normală a fătului, fătare eutocică), ritmicitate și producție ridicată de lapte.

Starea de întreținere a vacilor de lapte aflate în condiție de reproducție diferă în funcție de starea fiziologică. În primele luni de la fătare, când producția de lapte este mare și apetitul scăzut, vacile pierd în greutate. În continuare, pe măsură ce producția de lapte scade și apetitul crește, starea lor de întreținere se îmbunătățește progresiv. În perioada repausului mamar, starea de întreținere trebuie să fie bună, asigurând în organism rezerve, care vor fi utilizate în prima perioadă a lactației următoare.

La toate categoriile de taurine, condiția de reproducție se asigură prin furajarea corectă a animalelor, miș-

care activă zilnică și prin exploatarea rațională. Taurinele vor beneficia de adăposturi corespunzătoare și de îngrijire bună.

Activitatea de reproducție condiționează realizarea tuturor producțiilor bovinelor (carne, lapte), motiv pentru care, indiferent de tipul morfoproductiv, condiția de reproducție va fi considerată ca bază pentru aprecierea potențialului productiv al animalului.

Deoarece condiția este foarte strâns legată de exprimarea producțiilor la taurine, s-a încercat aprecierea condiției corporale folosind mijloace cât mai obiective. Sistemul la care s-a ajuns în prezent se bazează pe acordarea unor note și poartă denumirea de Body Condition Scoring (BCS), respectiv sistem de notare a condiției corporale.

MICI CRESCĂTORI, MARI GOSPODARI!

Se știu disputele, la anumite nivele de decizie, prioritare la direcționarea viitoare a sprijinului financiar. Și nu sunt puțini cei care, crezându-se mari, solicită excluderea de la subvenții a micilor fermieri. Numai că aceasta nu ar fi, cel puțin, moral! Dacă acum unii se cred mari, atunci când s-a făcut evaluarea țării pentru aderarea la UE, „de față” au fost cei mici și efectivele lor.

Cei mari au cam „răsărit” pe la amiaza prezenței noastre europene.

Așa că, fiind loc pentru toți, să-i lăsăm și pe cei mici să fie mari. Că mulți dintre ei chiar sunt: Mari gospodari. Ei gospodăresc satul românesc și plămădesc civilizația lui. De care mulți se minunează. Încă!!!!

„BRUNA”

Punctul pe ! ... parafrazând

AVERT! SMENT

Consumul excesiv (de scăzut) de lapte dăunează grav sănătății ... !

Politică?

Noua Politică Agricolă Comună permite unui stat membru UE să transfere bani de la Pilonul 1 (plăți directe), unde suma alocată crește, către Pilonul 2 (dezvoltare rurală), pentru care fondurile alocate vor fi mai mici, și chiar să redistribuie banii de la fermele mari la fermele mici.

Politica agricolă comună este construită în jurul a doi piloni. Primul, cel al organizațiilor comune de piață, cuprinde măsurile comune de reglementare a funcționării piețelor integrate ale produselor agricole. Al doilea, cel al dezvoltării rurale, cuprinde măsuri structurale, care țin seama de dezvoltarea armonioasă a zonelor rurale, sub câteva aspecte: social, al diversității activităților, al calității produselor, al protejării mediului.

Va exista posibilitatea să muți 15% dintr-o parte în alta, de la Pilonul I spre Pilonul II sau de la Pilonul II spre Pilonul I. Dar dacă un stat membru vrea să dea o mai mare importanță mediului și schimbărilor climatice, poate să mute dublu de la Pilonul I către Pilonul II, dar numai pentru acțiuni de mediu. Țara noastră va

decide în funcție de analiza priorităților. Măsura va deveni efectivă prin Noua Politică a Agriculturii Comune, cu aplicare de la 1 Ianuarie 2021, dar ar putea exista o perioadă de tranziție și să se întârzie intrarea în vigoare a noii politici pentru că există o întârziere în procesul de codecizie.

Cea mai importantă modificare, acest nou model de gestiune care îi dă mult mai multă libertate statului membru să-și adapteze o serie de măsuri la condițiile specifice din țara respectivă poate avea un impact foarte important.

Spre exemplu România are o structură a fermelor foarte specifică, cu multe ferme mici, puține ferme mari. Deci are această posibilitate de a face redistribuție între fermele mari - fermele mici ca să îi ajute și pe cei mici să crească. Acesta este un element cheie pentru următoarea perioadă.

Există foarte multe alte posibilități legate de modernizare. România are nevoie să-și modernizeze substanțial sectorul agricol și să atragă tineri fermieri în sector.

Dicționar...

INDICELE TEMPERATURĂ-UMIDITATE

Adesea denumit și indice de disconfort, ITU este o combinație între temperatura și umiditatea aerului și măsoară gradul de disconfort a unui individ la căldură. Există mai multe formule de calcul a ITU, în raport cu modul de măsurare a temperaturii: grade Celsius, Fahrenheit sau Kelvin. Întot-

deauna în formulă se utilizează umiditatea relativă. Se consideră că dacă ITU este mai mic de 50 atunci poate să apară stresul de frig, dacă este cuprins între 50 și 70 animalul se află în limitele de confort, iar dacă este peste 70 se instalează stresul de căldură.

spre...

VÂNZARE

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Bovinelor Arad oferă spre vânzare către persoane fizice sau Primării, tăurași din rasa „Bruna de Maramureș” (vârsta cuprinsă între 6 luni - 1 an) destinați montelor naturale, cu Certificat de Origine, la prețuri negociabile.

REPERE EUROPENE...

POLONIA

În agricultura poloneză activează, conform cifrelor oficiale, peste 2,3 milioane de persoane. La nivel de țară, acest număr corespunde unui procent de 13% din totalul populației active din Polonia, cu mult peste media de 4% a statelor UE. Statistica ia în calcul atât producătorii adevărați, cât și orășenii care pretind că fac agricultură pentru a încasa subvenții sau pentru a beneficia de facilitățile fiscale acordate celor din sectorul agricol. Forța de muncă ieftină continuă să fie un mare avantaj competitiv pentru agricultura poloneză, în care lucrătorii beneficiază de un sistem social bine pus la punct, în timp ce producătorii sunt subvenționați de stat la impozitare. În Polonia, avantajele pe care le ai ca și agricultor îi fac pe mulți să cumpere parcele mici de teren agricol numai pentru a intra în categoria celor care se califică la beneficiile sociale și fiscale. În plus, este deosebit de atractivă și subvenția agricolă pe suprafață care pornește de la 110 euro pe an, pe hectar.

Circa 1,4 milioane de polonezi sunt acoperiți printr-un fond special, denumit Fondul de Asigurări Sociale Agricole (KRUS este abrevierea în poloneză). Acest fond a fost creat după model francez și este caracterizat de faptul că suma contribuțiilor nu se calculează în funcție de veniturile reale ale beneficiarului, ci sunt raportate la un preț fix, calculat în funcție de suprafața exploatată. Astfel, chiar și în cazul celor mai mari agricultori, suma tuturor contribuțiilor sociale nu depășește 500 de euro pe trimestru. Deficitul fondului, un deficit structural, este salvat în fiecare cu bani de la bugetul de stat.

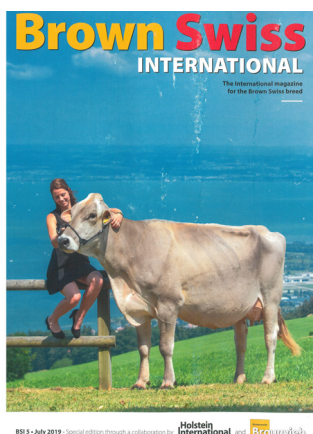
Nu doar pe partea de asigurări sociale sunt avantajii agricultorilor polonezi, ci și când vine vorba despre

fiscalitate. În loc de impozitul pe venit sau de impozitul pe profit, polonezii care fac agricultură au de achitat numai un impozit pe proprietate. Acesta este calculat în funcție de dimensiunea exploatației și de prețuri fixe pentru producțiile valorificate. Conform unei analize realizate în 2014, nivelul de impozitare pentru aceste ferme poloneze era de circa 5% din venitul real, în timp ce în alte sectoare economice, această impozitare este de 15%. Toate aceste avantaje au făcut ca agricultura să fie foarte atractivă pentru polonezi, chiar și pentru cei care nu au nicio legătură cu acest sector. Nu puțini sunt cei care se declară producători agricoli deși în viața de zi cu zi au cu totul alte activități.

La fel ca și în alte state europene, și aici există o problemă a forței de muncă. A lipsei ei, mai exact. Guvernul de la Varșovia a venit cu un proiect de lege pentru „aborda problemele legate de protecția socială a lucrătorilor agricoli sezonieri”, care nu ar fi supuși legislației salariale minime.

CITIȚI REVISTELE PRIETENILOR NOȘTRI

Impozitul pentru

veniturile din activități agricole

Impozitul pe venitul din activități agricole se calculează de către contribuabil prin aplicarea unei cote de 10% asupra venitului anual din activități agricole, stabilit pe baza normei anuale de venit, impozitul fiind final.

Contribuabilul care desfășoară o activitate agricolă: cultivarea produselor agricole vegetale; exploatarea plantațiilor viticole, pomicole, arbuștilor fructiferi și altele asemenea; creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală, pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit are obligația de a depune anual, pentru veniturile anului în curs, declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului de realizare a venitului.

Contribuabilii care desfășoară activități agricole pentru care venitul se stabilește pe bază de norme de venit și dețin suprafețe destinate producției agricole

vegetale/animale în localități/județe diferite vor opta pentru stabilirea localității/județului sau localităților/județelor unde vor beneficia de încadrarea în limitele veniturilor neimpozabile prevăzute pentru fiecare grupă de produse vegetale/animale.

Când în lume nu vor mai fi țărani...!

„Dacă această unitate: - familia, ogorul sau averea gospodăriei țărănești și animalele - este stricată, gospodăria se ruinează și lumea țărănească dispare.”

-În sat sunt astăzi mai multe realități sociologice: sunt țăranii cu gospodăriile lor. Sunt apoi, categoriile cu venituri extra-locale, neprovenind din agricultură, fie că este vorba despre pensionari, despre pătura de salariați comunal ori de lucrători navetiști și, în fine, mai este categoria denumită fermieri rurali, un fel de agenți capitaliști în mediul sătesc.

La aceste categorii se adaugă desigur, marii latifundiați, în genere corporații agrare, care sunt cele mai rupte de sat ca unitate socială și deci ca formă a comunității de viață socială.

Formațiunea organică a satului tradițional este cea legată de gospodăria țărănească, o formă de unitate a celor trei elemente, familia, ogorul sau averea gospodăriei țărănești și animalele. Asistăm la o gravă dezțăranizare a societății, nu doar a satului.

Cercetătorii în domeniu au dat denumirea de „praguri critice planetare”, un fel de praguri critice ale dăinuirii vieții la scara planetei, care, dacă vor fi încălcate, planeta va intra într-un declin fatal. Regimurile economice și politice care încalcă aceste limite critice ale planetei afectează echilibrul lumii. Satul și țărânia, ca

formă socială de viață, ar trebui încadrate în categoria acestor praguri critice ale echilibrului planetar. Precum se exprima profetic marele scriitor Paul Anghel: „**când în lume nu vor mai fi țărani, lumea va candida la înfrângeri definitive**”.

Un alt aspect major este acela că migrația a lovit satul românesc la praguri de maximă alarmă.

Există o formă a migrației pentru muncă, adică din rațiuni de supraviețuire. Astfel că cei ce caută de lucru îl caută nu în orașele din zonă - , ci în Italia, Spania, Anglia, Franța, America etc. Din categoria acestora un procent semnificativ se vor întoarce, la un moment dat în satul lor, la familiile lor.

Există însă, la polul opus, o migrație a celor ce odată plecați se rup de țară și se asimilează în alte neamuri. Dintre aceștia, marea majoritate nu se mai întorc. Există, în fine, o categorie de migranți care se întorc spre a iniția afaceri în țara de origine. Dintre aceștia se recrutează viitoarea clasă capitalistă a fermierilor rurali. Și aceștia sunt relevanți.

Să nu „prindem” timpuri când în lume nu vor mai fi țărani...!

Sursa: Agerpres

Cât și cum (ne) „văd” bovinele!

La origini, bovinele au fost animale de pădure, care străbăteau distanțe mari în căutarea hranei, apei și locurilor de odihnă. Bovinele aparțin grupului de animale diurne. Aceasta înseamnă că hrănirea, comportamentul social, îngrijirea corporală etc. au loc ziua, iar în cea mai mare parte a nopții animalele se odihnesc.

Bovinele au toate simțurile bine dezvoltate și le utilizează atât ca mijloc de orientare în căutarea hranei, cât și în comunicarea socială.

Câmpul vizual este de aproximativ 330-360°, iar câmpul binocular – câmpul vizual al unui ochi care se suprapune simultan peste celălalt – de 25-30°. Bovinele pot distinge între culorile roșu, galben, verde și albastru, dar distingerea între verde și albastru este slabă. De asemenea, pot distinge diverse forme simple, precum triunghiul, cercul și linia. În schimb, capacitatea de concentrare este redusă. Vacile pot recunoaște membrii personalului dintr-o fermă.

Bovinele sunt înclinate să treacă dintr-o zonă întunecată într-o zonă luminoasă și nu invers.

Un alt aspect referitor la curiozități despre vaci este legat de simțul auditiv. Acesta este aproape similar celui uman, dar acestea pot recepta și unele sunete

mai înalte.

Bovinele nu au o capacitate bună de localizare a sursei sunetului, putând recepta doar sunetele care provin dintr-un spațiu de 30°.

Simțul olfactiv este și el bine dezvoltat, fiind utilizat în căutarea hranei și pe durata comunicării sociale.

Taurul poate detecta o vacă în călduri cu câteva zile înainte de manifestarea efectivă a acestora. În plus, pe baza simțului olfactiv vaca găsește și recunoaște vițelul.

Simțul gustativ joacă un rol important în alegerea hranei. Bovinele preferă furajele dulci și acre și le refuză pe cele amare sau care conțin multă sare. Vacile nu sunt foarte pretențioase și tind să consume furaje putrezite, lipsite de gust și contaminate.

De asemenea, ele acordă o importanță redusă gustului apei potabile. Ele pot consuma apă murdară sau contaminată cu excremente. Acesta este unul din defectele specifice bovinelor, care le poate afecta rumenul.

Se presupune că rănilor, leziunile, bolile și indispoziția sunt percepute într-un mod similar oamenilor.

Între Lege și... tocmeală

Plata redistributivă reprezintă o plată anuală destinată fermierilor care au dreptul la plata unică și se acordă gradual pentru primele 30 de ha ale exploatației agricole, indiferent de suprafața acesteia.

În conformitate cu O.U.G. nr. 3/2015, art. 16: „Nu beneficiază de plata redistributivă fermierii care și-au fragmentat exploatațiile după 18 octombrie 2011 doar în scopul de a beneficia de plata redistributivă și nici fermierii ale căror exploatații sunt rezultatul fragmentării respective”.

Ordinul M.A.D.R. nr. 619/2015 art. 31, precizează: „Fragmentarea exploatației după data de 18 octombrie 2011 se consideră condiție artificială creată pentru a determina eligibilitatea cererii de plată pentru plata redistributivă. Exploatațiile rezultate în urma

fragmentării, potrivit art. 16 din ordonanță, nu sunt eligibile la plata redistributivă.”

Cazurile în care se consideră că fermierii nu și-au fragmentat/divizat exploatațiile în scopul de a beneficia de plata redistributivă sunt următoarele:

- a) moștenirea;**
- b) vânzarea-cumpărarea de terenuri agricole;**
- c) rezilierea contractelor de arendă/concesiune.**

În cazul fermierilor care solicită schema de plată redistributivă în campania 2019 și care în campaniile 2012-2018 au avut suprafața solicitată mai mare de 30 ha și care și-au scăzut suprafața cu mai mult de 1 ha, poate exista suspiciunea creării condițiilor artificiale.

Dacă suspiciunea se confirmă, acești fermieri sunt excluși de la plată.

ZOO...TEHNICA**De poveste**

Într-o fermă, un șoarece a văzut cum proprietarul instala o capcană: pentru rozătoare. A alergat speriat să-i atenționeze pe ceilalți „locatari”. Le-a spus găinii, oii și vacii. Dar acestea i-au răspuns: nu e problema noastră, nu are legătură cu noi.

După un timp, în capcană a căzut un șarpe veninos. Trecând prin preajmă, soția fermierului a fost mușcată de șarpele care se zbătea în capcană. Sănătatea ei s-a deteriorat. Ca să o facă bine i-au pregătit imediat o supă de găină. Dar starea ei se agrava, o mulțime de oameni venind să o viziteze, familia trebuia să-i ospăteze. Au tăiat oaia.

Starea femeii se tot agrava. Nimic nu dădea rezultate, așa că a urmat nenorocirea. A fost nevoie să taie vaca pentru a organiza o masă pentru cei care au venit să o conducă pe ultimul drum.

În tot acest timp, șoarecele privea din culcușul lui la lucrurile din jur, care nu aveau legătură cu el...!

Ați auzit...?

Un bărbat din Anglia a trăit peste 100 de ani datorită unei băuturi miraculoase. De fiecare dată cand pregătea branza sau iaurtul, păstra zerul, iar apoi îl consuma în loc de apă.

De ce se recomandă consumul de zer? Pentru că acesta...

- seamănă destul de mult cu laptele matern în ceea ce privește nutrienții;
- conține extrem de puține calorii (deci îl poți bea cand ești la dietă);
- conține: minerale (fosfor, magneziu, mangan, co-

balt, fier etc.), aminoacizi, vitamine, enzime;

– tratează unele afecțiuni hepatice întrucat are în structura beta-lactoglobulina, iar aceasta „hrănește” un aminoacid extrem de important;

– îmbunătățește digestia, întrucat reface flora intestinală;

– reduce tensiunea arterială și nivelul zaharului din sange etc.

De asemenea, zerul este benefic și cand vine vorba de: stres, oboseală cronică, toxine, candida, sistem imunitar slăbit, mancat în exces, gută, eczeme.

Amintiri...

„Aveam un coleg medic la o fermă cu „Brună” și, la ședințele lunare de analiză, când se discutau problemele de la vaci - infertilitate, pododermatite, mamite, ce mai, să te iei cu mainile de cap, dar numai la fermele care aveau rasele ultraperfecționate

- colegul meu se așeza mai bine în scaun și ațipea. Îmi spunea: „scoală-mă când termină ăștia cu discuțiile”. N-avea omu’ treabă! El avea „Brună” în fermă și nu-l dureau capul.”

Concluzii – din Italia...!

În urma unui studiu făcut de cercetători italieni, s-au constatat următoarele:

- rasa Brună are cea mai bună calitate și capacitate de coagulare a laptelui dintre rasele perfecționate.

- crescută în condiții montane, Bruna dă mai puțin lapte, cu aceeași grăsime, dar are mai multă proteină și implicit, brânză decât rasele specializate.

- rasa Brună produce brânzeturi mai sănătoase.

- proprietățile de coagulare a laptelui pot fi ameliorate genetic.

- selecția pentru grăsime și proteină nu îmbunătățește proprietățile de coagulare a laptelui, în timp ce selecția pentru conținutul în celule somatice și aciditatea laptelui are un efect pozitiv.

- Bruna este o rasă excelentă pentru brânzeturi tipice de calitate, cu posibilități de ameliorare în această direcție.

Cât de „bună” este brânza... falsă?

Se știe că piața este plină cu produse falsificate ceea ce, pentru consumatori, poate însemna pierderi financiare dar, mai ales, pot „avea parte” de unele probleme de sănătate.

Pentru a face diferența dintre o brânză care conține grăsimi vegetale și una obținută numai din lapte trebuie să ținem cont de câteva aspecte. Primul indiciu este prețul. Întotdeauna, o brânză făcută din orice altceva, dar mai puțin din lapte va fi mult mai ieftină decât una făcută din lapte.

Un alt lucru de care trebuie să ținem cont este culoarea produsului. O brânză făcută din grăsimi vegetale va fi mai albă decât una obținută numai din lapte. De asemenea, textura este diferită de la un tip de brânză la altul. Brânza din grăsimi vegetale este mai compactă și mai moale, pe când cea din lapte este mai aerată.

Brânza tăiată are neapărat găuri cu aer aproape egale, astea nu prea se pot falsifica. Dacă nu se vad găurile, e brânză falsificată cu clorură de calciu.

Clorura de calciu conferă produsului tărie. Dacă o bucată de brânză cât o cutie de chibrituri se pune în congelator, a doua zi și nu trebuie să fi devenit sfărâmicioasă prin îngheț. Sau o bucătică de brânză pusă în apă fiartă, nu trebuie să se topească mai mult de

40% la fierbere, altfel e 80% margarină.

În caz de desărare, dacă laptele nu a fost de calitate, brânza se va înmuia, dar dacă laptele a fost bun, va rămâne fermă.

În afară de a fi gustată brânza, mai trebuie luată o fărâmitură între degete și, în momentul în care ea se întinde precum untul, înseamnă că este brânză de calitate, făcută din lapte.

Cel mai important test este cel al fierberii. Dacă o fierbem în apă și se dizolvă, înseamnă că nu conține lapte.

BRUNA

Luca Nelli